

MUNDUARI BEGIRA

Lorea Arruabarrena Destribats

Oiartzun

Zahartzaroa, zaharren aroa, bizia laster amaituko dela dioen aroa. Ikusi behar dena, dagoeneko ikusia dagoela dioena. 95 urte, zenbaki potoloa.

Egunak aurrera doazen heinean, nire egitekoez arduratzen jarraitzen dut: lehenik, loaldi eder bat; ondoren, indarrak hartzeko, gatz mineral asko dituen gosaria; jarraian, egun guztia inguru eder eta maitagarriari so eman; azkenik, eguna bukatzeko, inoiz ikusi ez den afari osatu eta handiena.

Gaur ni bisitatzera etorri zara, egunero goizeko 9:30ean egiten duzun bezala. Beti bezain pozik hartu zaitut eta besarkada bat eman didazu. Neure ondoan eseri zara eta zure istorioa berriro kontatu didazu: «Dakizun moduan, amaren falta sumatzen dut, 2018. urtean beraren heriotza bizi izan genuenetik. Etxeko egoera ez da erraza. Aita ni bezain triste dago eta neba lanean ari da, etengabe, gertatu zenaren inguruan ez pentsatzeko. Goizero bezalaxe, zeugana nator; nire kontuak, ezer esan gabe, entzuten dituzulako eta zure besarkada goxo horietako bat jasotzeko». Beste besarkada bat eman eta joan egin zara.

Telmo, zu, aldiz, nire aurrean bizi zaren gizon hori. Zure oin bakarrak gerra gogorarazten dit, biok ikusi baitugu gerra. Ziur nago jadanik 20 aldiz kontatu didazula zure istorioa: Espainiako Gerra Zibila; hegazkina hartu zenuen eta herria babestera atera zinen. Arerioen tiro batez beheraka hasi eta lur jo zenuen; hegazkineko beira hankan sartu zitzaizun. Ebakuntza egin zizuten eta, azkenean, 3 ordu eta 30 minuturen ondoren, bizirik ateratzea lortu zenuen. Geroztik oin bakarra duzu, Telmo.

Neure gainean zerbait sumatu dut. Tripa horixka eta hegal urdin txuri berdexkak dituen hegazti eder bat ikusi dut. Txistuka hasi da, ondoren, hegoak zabaldu eta joan egin da.

Gogoan dut, auzoa kolorez janzten duten astea, bertako jaiak direnean. Jende asko etortzen da, adin guztietakoa: umeak, gazteak, helduak eta aiton-amonak. Auzotik korrika ibiltzen dira umeak eta gazteak; zaharrak eta helduak, aldiz, hizketan edota jan-edanen dastaketan aritzen dira. Poza ematen du auzoa kolorez eta jendez beteta ikusteak.

Auzoko jaietako egun batean, bi mutil gazte eseri zaizkit ondoan; gutun bat idazten ari dira, halaxe dio:

2022ko uztailaren 25a, astelehena.

Kaixo, ama eta aita! Zer moduz zaudete? Denbora asko da ez dugula zuen berri izan, laster elkar ikusiko ote dugun galdetu nahi dizuegu. Hemen auzoko festak dira, ez dute Mauritaniako festen antzik, baina oso ondo pasatzen ari gara, hala ere. Gerra noiz bukatuko den galdetzera ez gara ausartzen, baina laster bukatzea espero dugu. Zuen falta sumatzen

dugu eta maite zaituztegu! Muxu handi bat, Ismat eta Yaroren partez.

Ismat eta Yaroren gutuna entzun dudanean, geratik datozen haurrak direla konturatu naiz, iluntasuna eta hotza sentitu duten haurrak dira.

Musika entzun da; han dator musika-eskolako taldea, asteazkenero bezala. Nire inguruan eseri eta musika-tresnak jotzen hasi dira. Nire entzumena doinu eder eta zoragarrien atea bihurtu da.

Urrutira, ahots batzuk aditzen dira... Nire albora iritsi dira:

—Hemen ere, zerbait egin behar da —dio emakume batek.

—Bai, arrazoi duzu, toki handia beharko dugu proiekturako. Argazki bat aterata nahikoa izango dugu udaletxean erakusteko —erantzun dio beste langile batek.

Udaletxean lan egiten duten langile batzuk ziren, zer egin nahi ote dute?

Gaur ere, mundua begiez miatzen ari naizela, bisita izan dut. Kai izeneko txakurra hurbildu zait eta lurreko adaxka bat hartu du. Nire inguruan jolas-tu da eta bihurri xamarra denez, gorputz-barrenak koskatzen hasi zait. Txakurtxoaren jabea berehala etorri da eta errieta egin dio.

Elurra: ingurua zuriz margotzen duen ura. Elur-maluta bat sumatu dut eta zerura begiratz, munduko paisaiarik politena sentitu eta ikusi dut. Ez da elurra ikusten dudana lehen aldia, ezta bigarrena, ezta hirugarrena ere, nire 95. negua baita hau.

95 neguz gain, 94 udazken, udaberri eta udaz bizi-raun dut eta urtaro bakoitzean opari eder hauek sentitu eta gozatu ditut. Loreak: mundua kolorez betetzen duten landare dotoreak. Eguzkia: ekialdetik ateratzen den izpia. Haizea: gorputza besarkatzen duen airea.

Mundua erabat aldatu da 95 urtean. Garai batean nekazari gehiago ikusten zen, orain emakume kirolari gehiago. Lehen gaur egun baino gerra gehiago zegoen. Orain jende gazte gutxi hiltzen da... Bizi-itxaropena itzel igo da. Auzoetako eta herrietako jaiak aldatu egin dira: lehen dantzaldi gehiago egiten zen, orain jende guztia tabernetan sartuta egoten da... Azkenik, aldatu ez den gauza bakarra elkarrekiko laguntasuna eta maitasuna da.

Berriro ere, udaletxeko langile horien ahotsak entzun ditut:

—Tokia prestatzen hasiko gara proiekturako, ezta? —dio udaletxeko langile batek.

—Bai, baina, lehenik, materiala atera beharko dugu —erantzun dio besteak.

—Eta, ondoren zer egingo dugu, zuhaitza bota? —galdetu du udaletxeko neskak.

—Bai, ondo iruditzen zait —dio gizonak.

Zur eta lur gelditu naiz.

Zahartzaroa, zaharren aroa, bizia laster amaituko dela dioen aroa. Ikusi behar dena, dagoeneko ikusia dagoela dioena. 95 urte, zenbaki potoloa.

Nire eguna iritsi da. Gaur, etorkizunerako hobekuntzak ekarriko omen dituen proiektu batek ordezkatu nau. Gaur, nire heriotzaren eguna da, hemendik aurrera moztutako zuhaitza izango naiz. Oroitzapen bat.

Neure bizitzan, ingurua eta jendea maitatzen eta laguntzen nahiz munduaz gozatzen ikasi dut. Mese-
dez, gauza bera egin ezazu zuk. Hostoak erori zaiz-
kit eta munduaz agurtu naiz: «Maite zaitut, mun-
dua!». Auzoko Zuhaitzaren partez.